

Georg Loogna 20.11.1914–20.01.2009

Georg Loognast ei kujunenud praktiseerivat arsti, klinitsisti, ehkki sõja-aastatel tuli tal sageli abistada haigeid ja haavatuid nii rindel kui ka tagalas. Tema tegevusalad olid mitmekülgsed ja ta jättis sügava jälje Eesti meditsiini arenguloosse. Tema mahukas kirjanduslik pärand, eriti atlased, on kasutusel veel aastakümnete vältel.

G. Loogna astus 1935. aastal Tartu Ülikooli arstiteaduskonda ja jõudis enne sõja algust lõpetada neli kursust. 1938. aastal võeti ta Eesti Üliõpilaste Seltsi liikmeks, seltsi tegevuses osales ta kõrge eani.

1941. aastal mobilisatsiooniga saadeti ta koos tuhandete Eesti meestega Siberi metsa tööpataljoni. 1942. aasta jaanuaris määrati ta Eesti Laskurkorpuse 7. diviisi sipedataljoni vanemvelskriks. Lahingutes Velikije Luki all tuli tal abistada ja ravida haavatuid ning nõustada võitlejaid vältima nakkusi. Seal sai ta haavata ja pärast puhkust saadeti G. Loogna kümneks kuuks Moskvasse jätkama õpinguid II Meditsiini-instituudis.

Õpingute kõrval alustas ta Eestisse kavandatava meditsiiniaraamatukogu fondi komplekteerimist. Nii laekus Moskva Eesti esindusse ligemale kolm tuhat kõiteüksust nõukogude ja ka mõningaid välismaiseid ajakirju ning uuemaid käsiraamatuid ja õpikuid. Kogu see materjal saadeti hiljem Tallinnasse. G. Loogna saabus kodumaale alles 1944. aasta sügisel ning asutas Arstide Koja endistes ruumides Uus tn 3 Riikliku Teadusliku Meditsiiniaraamatukogu, jäädes kolmeks aastaks selle direktoriks. Sellel raa-

matukogul oli 64 aasta jooksul hinnatav osa meedikute õppe- ja teadustöös.

G. Loogna jätkas õpinguid TRÜ arstiteaduskonnas 1947. aastal ja lõpetas selle 1950. aastal, jäädes aastaks patoloogilise füsioloogia kateedri assistendiks. Sellel ajavahemikul käivitas ta Tartu Sanitaar-aviojaama ja oli neli aastat selle ülemaks. Tollastes tingimustes olid kaks väikelennukit hindamatuks vahendiks raskete haigete kiireks transportimiseks, eriti saartelt.

Aastatel 1951–1992 töötas dr Loogna Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituudis teadussekretärina ja kantserogeneesimehhanismide labori juhatajana. Akadeemik Pavel Bogavski juhendamisel valmis kandidaadiväitekiri „Haavade paranemise dünaamika keemiliste ja füüsikaliste tegurite ning uuemate ravimite toimele“. Pärast selle kaitsmist Meditsiiniakadeemias anti G. Loognale kandidaadikraad. Kokku paarikümneliikmelise kollektiiviga (morfoloogid, biokeemikud, bioloogid) alustati instituudis kantserogeensete N-nitrosamiinide kompleksset uurimist. Selgitati nende moodustumine, levik, toime organismile ja uuriti vähi profülaktika võimalusi. Uuringutes osalesid ka TPI teadurid.

Kaheksa aastat luges ta ka Tarbekunsti Instituudis dotsendina plastilise anatoomia kursust ning oli viimati Tallinna Meditsiini-kooli patoloogia ja ladina keele õpetaja.

Autorina, tõlkijana, toimetajana on ta osalenud üle 70 trükise avaldamisel. Neist enim hinnatavaiks ja püsiväärtust oma-vaiks tuleb pidada P. Bogovski, G. Loogna,

M. Rahu monograafiat „Vähk – põhjused, levik, profülaktika” (1989) ning kolme anatoomiaõpikut „Plastiline anatoomia” (1964), „Anatoomia atlas” (2006), „Inimese anatoomia atlas” (2008), samuti soome keelest tõlgitud ja täiendatud „Meditsiinisõnastik” (1. trükk 1996). Tema algatusel hakkasid ilmuma sarjad „Scripta medicorum” ning „Teadus ja tervis”. Ise võttis ta oma elutöö kokku sõnadega: „*Feci quod potui, faciant, meliora potentes*” (tegin, mis võisin, tehku paremini, kes suudavad).

Endised kolleegid